

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	10 maart 2026	n.v.t.

Onderwerp

Wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening 2025

Advies

1. Vast te stellen het Statenvoorstel, waarmee in het kader van de Herziening omgevingsbeleid 2025, ter vaststelling wordt aangeboden:
 - de Wijziging van de Omgevingsvisie Zuid-Holland, zoals in Bijlage 1 – Wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening 2025 (renvooi weergave) weergegeven;
 - de Nota van Motivering (NvM);

En waarmee het volgende beleid wordt ingetrokken:

- De participatievisie en -principes van de provincie met kenmerk PZH-2018-674441312 en statenbesluitnummer 7137
2. Vast te stellen de Nota van Beantwoording (NvB) herziening 2025 en die ter kennisname aan Provinciale Staten aan te bieden;
 3. Vast te stellen het aangevulde Omgevingseffectrapport (OER) herziening 2025, en die ter kennisname aan Provinciale Staten aan te bieden;
 4. Vast te stellen de Reactienota Inbreng Statenfracties herziening 2025, en die ter kennisname aan Provinciale Staten aan te bieden;
 5. Te bepalen dat de Wijziging van de Omgevingsvisie Zuid-Holland na vaststelling in Provinciale Staten wordt gepubliceerd en bekendgemaakt volgens de wettelijke vereisten (Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en Provinciaal Blad), samen met de NvM, het OER, de LOT en het Plan-MER Windenergie Lansingerland;
 6. Vast te stellen het persbericht over het vaststellen door GS en het aanbieden aan PS van dit besluit 'Wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening 2025';
 7. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de Wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening 2025.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- wijzigingen van ondergeschikt belang door te voeren;
- ten behoeve van de digitale weergave van het besluit de werkingsgebieden (geodata) nog in lijn te brengen met het genomen besluit;
- toevoegen van toelichten op ruimtelijk afwegingskader in het Statenvoorstel (dat TRO, Ruimtelijk voorstel, Brede Welvaart, etc. gebruikt zijn voor de afweging);
- eventuele nog gevonden inconsistenties op te lossen en kleine tekstuele verbeteringen door te voeren aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

Bijlagen

1. Statenvoorstel – Wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening 2025
2. Nota van Motivering herziening 2025
3. Bijlage 1 – Wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening 2025 (met renvooi weergave)
4. Omgevingsvisie na vaststelling herziening 2025 (service document)

5. Omgevingseffectrapport (OER) herziening 2025
6. Leefomgevingstoets (LOT) herziening 2025
7. Plan-MER Windenergie Lansingerland
8. Nota van Beantwoording (NvB) herziening 2025
9. Reactienota Inbreng Statenfracties herziening 2025
10. Toekomstonderzoek Water en bodem sturend in het Omgevingsbeleid
11. Persbericht herziening 2025

1 Toelichting voor het College

De Herziening omgevingsbeleid 2025 betreft wijzigingen van de Omgevingsvisie Zuid-Holland, de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, het Delegatiebesluit Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland. Voor deze instrumenten zijn afzonderlijke besluitvormingsstukken opgesteld. Deze liggen gelijktijdig voor in Gedeputeerde Staten en worden gelijktijdig aangeboden aan Provinciale Staten.

Dit Gedeputeerde Staten-voorstel heeft betrekking op de wijziging van de Omgevingsvisie Zuid-Holland.

Het besluit voor de Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening herziening 2025 heeft kenmerk PZH-2026-887469817. Het besluit voor de wijziging Delegatiebesluit Zuid-Hollandse Omgevingsverordening herziening 2025 heeft kenmerk PZH-2026-887454085. Het besluit voor de Wijziging Omgevingsprogramma Zuid-Holland herziening 2025 heeft kenmerk PZH-2026-887457632.

De vier besluiten zullen ook gebundeld aan Provinciale Staten beschikbaar worden gesteld.

De besluiten zijn ook digitaal beschikbaar via <https://omgevingsdocumenten.zuid-holland.nl/gs-herziening2025>.

Leeswijzer

Het is aan te raden om te starten met de 'Nota van Motivering herziening 2025'. Hierin zijn de wijzigingen omschreven en gemotiveerd. Ook is beschreven wat er aan participatie is gedaan, en wat daarvan de resultaten zijn. De Nota van Motivering bevat ook een verantwoording Omgevingseffectrapport.

Daarna kan de bijlage 'Bijlage 1 – Wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening 2025 (met renvooi weergave)' gelezen of gescand worden. Deze beschrijft de tekstuele wijzigingen die in deze herziening zijn aangebracht. De wijzigingen die zijn aangebracht na de terinzagelegging, zijn omschreven in de Nota van Beantwoording herziening 2025 (NvB). Dit is inclusief een aantal ambtshalve wijzigingen. De NvB bevat ook samenvattingen van alle zienswijzen en de beantwoording daarop.

Vervolgens geven het Omgevingseffectrapport (OER), het Plan-MER Windenergie Lansingerland en de Leefomgevingstoets (LOT) een beeld van de effecten van de Herziening 2025 op de leefomgeving.

Tot slot: het 'service document' is een opgeschoonde versie van de Omgevingsvisie Zuid-Holland (zonder renvooi weergave), zoals de Omgevingsvisie eruit zal zien als het ongewijzigd wordt vastgesteld.

Verdere toelichting

Voor verdere toelichting, zie het Statenvoorstel en de Nota van Motivering herziening 2025.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn potentiële financiële risico's

Er zijn potentiële gevolgen en financiële risico's voor de beleidsopgaven in deze beleidswijziging. Deze gevolgen en risico's zijn indien van toepassing per wijziging in de Portefeuillehouder Overleggen besproken.

Juridisch kader

De ontwikkeling van het Omgevingsbeleid vindt plaats vanuit de Omgevingswet. Voor deze herziening van de provinciale Omgevingsvisie is er sprake van een plan-mer-plicht vanwege kaderstellende uitspraken over toekomstige projecten met mogelijk aanzienlijke milieugevolgen. Daarom is een mer-procedure doorlopen. Om een breder en compleet beeld van de mogelijke effecten van de beleidswijzigingen te geven is in dat kader een Omgevingseffectrapport (OER) opgesteld. Het OER heeft juridisch de status van een plan-milieueffectrapport (plan-MER) als bedoeld in de Omgevingswet en bevat – naast milieueffecten - ook informatie over sociale en economische effecten.

Parallel aan de terinzagelegging van het ontwerp en het OER is ook een wettelijk verplicht toetsingsadvies aan de Commissie voor de milieueffectrapportage gevraagd. De Commissie heeft dit advies uitgebracht op 20 januari 2026. In de Nota van Beantwoording wordt gemotiveerd hoe dit advies is verwerkt in een aangevulde versie van het OER en het Omgevingsbeleid. Vanwege de aanvulling wordt het OER opnieuw ter vaststelling aan u voorgelegd.

Advies DCMR op OER herziening 2025

De provincie is initiatiefnemer en bevoegd gezag voor het OER. DCMR adviseert de provincie over haar rol als bevoegd gezag in mer-procedures. In die rol is DCMR sinds medio 2023 intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van het OER, inclusief de voorfase die heeft geleid tot vaststelling van de reikwijdte en detailniveau voor dit OER. Gedurende dit proces heeft DCMR constructief meegedacht in de methodische en inhoudelijke aanpak van (deelrapporten) van het OER en de wettelijke procedure begeleidt. Bij de vaststelling van het OER bij de ontwerp-herziening gaf DCMR nog een aantal aandachtspunten mee. Daarover concludeert DCMR nu, mede naar aanleiding van de verwerking van het toetsingsadvies van de Commissie mer, het volgende:

- De door Commissie mer geconstateerde tekortkomingen en aanbevelingen zijn voldoende verwerkt. Ten behoeve van de nu voorliggende besluitvorming is voldoende milieu-informatie beschikbaar. Een aantal aanbevelingen zullen worden betrokken bij de verdere beleidsuitwerking in volgende (modulaire) herzieningen van het omgevingsbeleid of bij de doorontwikkeling van de Monitor Leefomgeving.
- Inmiddels zijn gesprekken gestart tussen DCMR en provincie om de procesgang rond het OER te evalueren en te komen tot concrete verbeterpunten voor toekomstige provinciale planmer-procedures. De verwachting is dat het mer-instrument nog efficiënter en beter kan worden ingezet ter ondersteuning van de besluitvorming.

Omgevingsvisie

In artikel 3.1 van de Omgevingswet is bepaald dat Provinciale Staten een omgevingsvisie vaststellen waarin een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied en de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid zijn opgenomen. Dat is de Omgevingsvisie Zuid-Holland en deze wijziging wijzigt die Omgevingsvisie.

De omgevingsvisie is onder de Omgevingswet aangemerkt als een omgevingsdocument en moet beschikbaar worden gesteld in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De opzet van deze wijziging is digitaal vormgegeven en volgens de wettelijke eisen 'in elektronische vorm' opgesteld conform de STOP-TPOD standaarden. Dit om de wijziging te kunnen publiceren in het DSO, overeenkomstig de wettelijke eisen. Daarnaast wordt dit ontwerpbesluit gepubliceerd in het provinciaal blad. Bij het wijzigen van de Omgevingsvisie dient gelet op artikel 16.26 van de Omgevingswet, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht te worden gevolgd. Dat betekent dat een ontwerp wijziging zes weken ter inzage wordt gelegd. De terinzagelegging heeft plaatsgevonden van 4 november t/m 15 december 2025.

Statenvoorstel

GS zijn bevoegd tot het vaststellen van het Statenvoorstel voor Wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening omgevingsbeleid 2025 op basis van o.a. artikel 158, eerste lid, onder b. van de Provinciewet. Daarin staat dat GS in ieder geval bevoegd zijn om beslissingen van PS voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de commissaris hiermee is belast. Daarnaast is dit ook uitgewerkt in de [Werkwijze procedures Omgevingswet](#) van GS en PS.

2 Voorafgaande besluitvorming

De Herziening omgevingsbeleid 2025 is aangekondigd op de Lange Termijn Agenda van Provinciale Staten. De Startnotitie is door Provinciale Staten vastgesteld op 18 september 2024. Het ontwerp is door GS vastgesteld op 14 oktober 2025. De terinzagelegging van het ontwerp heeft plaatsgevonden van 4 november t/m 15 december 2025.

3 Proces

Het Omgevingsbeleid wordt periodiek geëvalueerd. Daarnaast wordt het beleid regelmatig geactualiseerd, op basis van input uit de samenleving en het netwerk van de provincie.

Herzieningen van het omgevingsbeleid worden zoveel mogelijk gebundeld.

4 Participatie en rolneming

De Herziening omgevingsbeleid 2025 omvat meerdere onderwerpen. Deze hebben een eigen voorbereidings- en participatiestraject doorlopen. Als vervolgstap heeft in het kader van deze herziening een internetconsultatie plaatsgevonden. De ontvangen reacties hebben geleid tot aanpassing en verfijning van de Ontwerp wijziging Omgevingsvisie Zuid-Holland herziening omgevingsbeleid 2025.

De wijze waarop participatie heeft plaatsgevonden verschilt dus per onderwerp. In de bijlage 'Nota van Motivering herziening omgevingsbeleid 2025' is per onderwerp een participatieparagraaf opgenomen, waarin de participatie beschreven wordt.

Als laatste stap is het ontwerp van de herziening voor de wettelijk verplichte periode van zes weken ter inzage gelegd. In het kader van deze terinzagelegging is een webinar georganiseerd waarin de belangrijkste beleidsaanpassingen en de keuzes die daaraan ten grondslag liggen worden toegelicht.

Gedurende de terinzagelegging zijn de videoregistratie, de presentaties en de schriftelijke antwoorden op alle ingezonden vragen via de website van het webinar beschikbaar gesteld. Dit om

de informatieverstrekking zo goed mogelijk te organiseren en de gelegenheid te bieden om goed geïnformeerde zienswijzen in te dienen.

Het omgevingsbeleid is zeer breed en omvat alle onderdelen van het provinciaal beleid voor de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat ook het gehele palet aan rollen van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten aan bod komt, waarbij de rolname per onderwerp verschilt. De rollen worden door Provinciale Staten vastgesteld in de visie (beleidskeuzes) en door Gedeputeerde Staten ingevuld in het programma.

5 Communicatiestrategie

Na vaststelling door GS en het aanbieden aan PS van de Herziening 2025

De in het kader van de Herziening omgevingsbeleid 2025 vastgestelde wijzigingen van de Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening en het Omgevingsprogramma worden volgens de wettelijke eisen bekendgemaakt en gepubliceerd. Gemeenten, regio's, waterschappen en indieners van een zienswijze worden tevens schriftelijk op de hoogte gebracht.